

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ถูงมือยางจึงเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้จากการส่งออกให้กับประเทศปีละหลายพันล้าน ซึ่งตลาดส่งออกที่สำคัญคือ ประเทศสหรัฐอเมริกา เยอรมนี และสหราชอาณาจักร เป็นต้น สำหรับคู่แข่งที่สำคัญของไทยทางด้านการส่งออกถูงมือยางนั้น ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย และ อินโดนีเซีย ถูงมือยางเป็นสินค้าส่งออกอีกชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ ประเทศไทยอย่างมาก

ในช่วงก่อนปี 2525 การผลิตถูงมือยางเป็นการผลิตของโรงงานขนาดเล็ก ซึ่งมีประมาณ 3 โรงงาน มีกำลังการผลิตรวมประมาณ 1,366,000 คู่ต่อปี เป็นโรงงานที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาล และผลิตเฉพาะถูงมือยางที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมและครัวเรือนเท่านั้น โดยมี ตลาดในประเทศเป็นหลักและส่งออกเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ในปี 2525 รัฐบาลเริ่มให้การส่งเสริมการลงทุนกับผู้ประกอบการผลิต แต่อุตสาหกรรมนี้ก็ยังไม่ได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการเท่าที่ควร ประเทศไทยเริ่มผลิตถูงมือยางอย่างจริงจังในปี 2529 มีนักลงทุนเริ่มสนใจการผลิตถูงมือยาง และขอรับการส่งเสริมการลงทุนมากขึ้น ทำให้จำนวนโรงงานผลิตถูงมือยางและปริมาณการผลิตเพิ่มจำนวนขึ้น และเป้าหมายการผลิตเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม คือ จากการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศเป็นการผลิตเพื่อการส่งออกจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ

การผลิตถูงมือยางใช้วัตถุดิบที่สำคัญได้แก่ น้ำยางข้นและสารเคมีที่ช่วยให้น้ำยางจับตัว ซึ่ง ไทยเป็นแหล่งผลิตยางธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดในโลกในส่วนของต้นทุนการผลิตนั้น อุตสาหกรรมถูงมือยางใช้น้ำยางธรรมชาติในการผลิตเป็นสัดส่วนสูง กล่าวคือใช้น้ำยางข้นประมาณร้อยละ 90 โดย น้ำหนัก หรือคิดเป็นสัดส่วนต้นทุนประมาณร้อยละ 26 – 30 ส่วนที่เหลือได้แก่แรงงานเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 12 – 17 เนื่องจากในการผลิตต้องใช้แรงงานในการตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งเป็น ขั้นตอนที่สำคัญ และยังใช้แรงงานในการบรรจุหีบห่อ ต้นทุนส่วนที่เหลือเป็นค่าเคมีภัณฑ์ ค่าพลังงาน เป็นต้น

ปัจจุบันประเทศไทย มีผู้ประกอบการผลิตถุงมือยางที่ได้ขึ้นทะเบียนโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงานจนถึงปี 2539 จำนวน 59 บริษัท ในการผลิตนั้นผลผลิตส่วนใหญ่หรือประมาณร้อยละ 90 ส่งออกไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศ และส่วนที่เหลือร้อยละ 10 เป็นการใช้ภายในประเทศโดยตลาดส่งออกที่สำคัญของไทยได้แก่ สหรัฐอเมริกา เยอรมนี และสหราชอาณาจักร

สภาพการแข่งขันของผู้ผลิตถุงมือยางสามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ สภาพการแข่งขันในระดับภายในประเทศ กับ ในระดับระหว่างประเทศ ระดับภายในประเทศในที่นี้หมายถึงการแข่งขันของผู้ผลิตที่ส่งสินค้าไปจำหน่ายในต่างประเทศทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ซื้อภายในประเทศมีจำนวนน้อย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าตลาดถุงมือยางภายในประเทศมีลักษณะผู้ซื้อน้อยราย (oligopoly) สำหรับประเทศคู่แข่งที่สำคัญของไทยได้แก่ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย โดยมาเลเซียได้เปรียบทางด้านด้านต้นทุนด้านการจัดการ ปัจจัยทางด้านต้นทุนเครื่องจักรและเทคโนโลยีการตรวจสอบคุณภาพน้ำยาง อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังสามารถแข่งขันทางด้านต้นทุนกับมาเลเซียได้ในบางด้านได้แก่ อัตราค่าจ้างแรงงานและต้นทุนวัตถุดิบ ส่วนอินโดนีเซียมีข้อได้เปรียบทางด้านต้นทุนแรงงานที่ต่ำกว่าประเทศไทยและมาเลเซีย

ปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมถุงมือยาง ได้แก่ ปัญหาทางการผลิต เช่น ปัญหาทางด้านวัตถุดิบเนื่องจากความเข้มข้นของน้ำยางขึ้นไม่ได้มาตรฐาน และราคาน้ำยางขึ้นซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตมีความไม่แน่นอน ปัญหาแรงงาน ปัญหาด้านการขาดแคลนเครื่องจักร ส่วนปัญหาทางการตลาดโดยมีการกีดกันทางการค้า เนื่องจากประเทศผู้นำเข้าบางรายมีการกีดกันผลิตถุงมือยางสังเคราะห์เพื่อใช้แทนถุงมือยางที่ผลิตจากยางธรรมชาติ ซึ่งปัญหานี้หากประเทศไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซียสามารถรวมพลังกันได้ไม่ยึดตามมาตรฐานดังกล่าวแล้ว ถุงมือยางที่ผลิตจากยางธรรมชาติก็ยังคงครองตลาดอยู่

ผลการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ พบว่าการเปลี่ยนแปลงของค่า RCA ในแต่ละช่วงเวลานั้น ค่า RCA ของประเทศมาเลเซียมีแนวโน้มลดลง ซึ่งหมายถึงประเทศมาเลเซียเริ่มสูญเสียความสามารถในการส่งออกถุงมือยางไปยังตลาดโลก ส่วนประเทศอินโดนีเซียค่า RCA ที่คำนวณได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุกช่วงเวลา ส่วนประเทศไทยค่า RCA ในช่วงปี 2543 -248 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงปี 2538 - 2542 ซึ่งเป็นเครื่องสะท้อนว่าประเทศอินโดนีเซีย และประเทศ

ไทยอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกถั่วมีอย่างเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกถั่วมีอย่าง ของประเทศไทยในช่วงปี 2537 - 2539 เปรียบเทียบกับในช่วงปี 2540 – 2542 และ ในช่วงปี 2540 - 2542 เปรียบเทียบกับช่วงปี 2543 - 2548 พบว่ามีมูลค่าเพิ่มขึ้นในทั้ง 2 ช่วงเวลา และ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกถั่วมีอย่างได้แก่ผลจากการส่งออกถั่วหรือผลิตภัณฑ์ทาง รองลงมาได้แก่ ผลจากการกระจายตลาด, ผลจากการแข่งขัน และผลจากการขยายตัวจากการส่งออกรวมของโลก ตามลำดับ ซึ่งประเทศไทยมีการขยายตัวของการส่งออกถั่วมีอย่าง และต้องขยายการส่งออกไปในตลาดอื่นๆ ให้เพิ่มมากขึ้นเพราะมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าตลาดสหรัฐอเมริกา เยอรมนี และ สหราชอาณาจักร ซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักของประเทศไทย รวมทั้งไทยมีความได้เปรียบคู่แข่งในด้านของต้นทุนและค่าแรงงานอยู่แล้วแต่ประเทศไทยจะต้องพยายามพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต พัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับและตรงกับความต้องการของตลาด ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยสามารถขยายตลาดและรักษาส่วนแบ่งในตลาดที่สำคัญไว้ได้

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการนำเข้าถั่วมีอย่างจากประเทศไทยของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา เยอรมนี และสหราชอาณาจักร พบว่าราคาส่งออกถั่วมีอย่างของประเทศไทย และประเทศคู่แข่งคือมาเลเซีย และอินโดนีเซีย รวมทั้งรายได้ประชาชาติของประเทศคู่ค้าคือปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อปริมาณการนำเข้าถั่วมีอย่างจากประเทศไทย ซึ่งเมื่อราคาส่งออกถั่วมีอย่างของประเทศไทยลดลง จะทำให้ปริมาณการนำเข้าถั่วมีอย่างจากประเทศไทยของประเทศคู่ค้าที่สำคัญเพิ่มขึ้น และเมื่อราคาส่งออกถั่วมีอย่างของมาเลเซียและอินโดนีเซียเพิ่มขึ้น รวมทั้งรายได้ประชาชาติของประเทศคู่ค้าที่สำคัญเพิ่มขึ้น ก็จะทำให้จะทำให้ปริมาณการนำเข้าถั่วมีอย่างจากประเทศไทยของประเทศคู่ค้าที่สำคัญเพิ่มขึ้นเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาภาวะการผลิต การตลาด และการส่งออกถั่วมีอย่างของประเทศไทย การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกถั่วมีอย่างในตลาดโลกของประเทศไทย และประเทศคู่แข่ง และการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดถั่วมีอย่างของประเทศไทย รวมทั้งการวิเคราะห์อุปสงค์เพื่อการนำเข้าถั่วมีอย่างจากประเทศไทย ไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

ทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มปริมาณการส่งออก และการขยายตลาดการส่งออกถุงมือยางให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ปัจจุบันความต้องการถุงมือยางมีเพิ่มมากขึ้นทั้งตลาดภายในประเทศ และตลาดต่างประเทศ ดังนั้นประเทศไทยจึงควรพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต รวมทั้งพัฒนาคุณภาพการผลิตให้ได้มาตรฐานที่แต่ละประเทศกำหนด ควรมีความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการสนับสนุนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารการตลาด เทคโนโลยีต่าง ๆ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ รวมถึงให้การสนับสนุนการวิจัยเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ อันจะนำไปสู่การลดต้นทุนการผลิตและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยให้ดีขึ้นต่อไป

2. จากการศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของถุงมือยางพบว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกในตลาดโลกลดลงในช่วงปี 2538 – 2542 และเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2543 – 2548 เพราะฉะนั้น ประเทศไทยจึงควรพัฒนาปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต และพัฒนาให้ผลผลิตมีคุณภาพที่ดี มีความสม่ำเสมอ ทั้งปริมาณและคุณภาพ เพื่อที่ประเทศไทยจะสามารถรักษาส่วนแบ่งของตลาดส่งออกในต่างประเทศได้ และเพื่อให้สามารถแข่งขันกับประเทศผู้ผลิตรายอื่นได้และสินค้ายังคงได้มาตรฐานที่ดีด้วย อีกทั้งควรแสวงหาตลาดใหม่ๆ และในอนาคตถุงมือยางของไทยควรพัฒนาคุณภาพให้ขึ้นมาอยู่ในระดับกลางและสูงเพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันถุงมือยางคุณภาพต่ำที่มาจากประเทศจีน ศรีลังกา และอินโดนีเซีย ซึ่งมีความได้เปรียบประเทศไทยในด้านต้นทุนแรงงาน

3. จากผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกถุงมือยางของประเทศไทยในช่วงปี 2537 - 2539 เปรียบเทียบกับในช่วงปี 2540 – 2542 และ ในช่วงปี 2540 - 2542 เปรียบเทียบกับช่วงปี 2543 - 2548 พบว่ามีมูลค่าเพิ่มขึ้นในทั้ง 2 ช่วงเวลา และ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกถุงมือยางได้แก่ ผลจากการส่งออกถูกหรือผิดทิศทาง รองลงมาได้แก่ ผลจากการกระจายตลาด, ผลจากการแข่งขัน และผลจากการขยายตัวจากการส่งออกรวมของโลก ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าประเทศไทยมีการขยายตัวของการส่งออกที่ถูกทิศทางและมีศักยภาพในการส่งออกสามารถแข่งขันกับประเทศผู้ผลิตรายอื่นได้ ซึ่งประเทศไทยต้องขยายการส่งออกไปในตลาดอื่น ๆ ให้เพิ่มมากขึ้น เพราะมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าตลาดสหรัฐอเมริกา เยอรมนี และ สหราชอาณาจักร ซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักของประเทศไทย และในอนาคตการที่จะรักษาและขยายส่วนแบ่งตลาดถุงมือยางของไทย ภาครัฐควรจัดวางนโยบายที่เหมาะสมเพื่อขยายการผลิตถุงมือยางให้กว้างขวางยิ่งขึ้น นอกจากนี้หน่วยงานวิจัยของทั้งราชการและภาคเอกชนต้องช่วยกัน

ศึกษาหาเทคโนโลยี เพื่อช่วยเหลือลดต้นทุนการผลิตเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันกับประเทศผู้ผลิตรายอื่นได้

4. จากการศึกษาผลกระทบต่ออุปสงค์เพื่อการนำเข้าของอุตสาหกรรมถุ้งมือยางจากประเทศไทยของประเทศสหรัฐอเมริกา เยอรมนี และสหราชอาณาจักร พบว่าราคาส่งออกถุ้งมือยางของประเทศไทย ราคาส่งออกของประเทศคู่แข่งคือมาเลเซีย และอินโดนีเซีย เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อปริมาณการนำเข้าถุ้งมือยางจากประเทศไทยของประเทศคู่ค้าที่สำคัญคือ ประเทศสหรัฐอเมริกา เยอรมนี และสหราชอาณาจักร ดังนั้นรัฐบาลจึงควรที่จะเข้ามาช่วยเหลือผู้ประกอบการผลิตถุ้งมือยาง เพื่อให้สามารถผลิตถุ้งมือยางได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำลง อันจะส่งผลให้ราคาถุ้งมือยางถูกลง ทำให้ปริมาณนำเข้าถุ้งมือยางจากประเทศไทยของประเทศคู่ค้าที่สำคัญเพิ่มมากขึ้น และปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลกระทบต่อปริมาณการนำเข้าถุ้งมือยางจากประเทศไทย คือรายได้ประชาชาติต่อคนในประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยภายนอกที่ประเทศไทยไม่สามารถควบคุมได้ ดังนั้นควรมีการปรับปรุงคุณภาพของสินค้าและการผลิตสินค้าให้เป็นไปตามมาตรฐาน และการพัฒนารูปแบบให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคในประเทศคู่ค้าที่สำคัญ และเมื่อรายได้ประชาชาติของประชากรในประเทศคู่ค้าที่สำคัญเพิ่มขึ้น จะช่วยส่งผลให้ปริมาณการนำเข้าถุ้งมือยางจากประเทศไทยเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน